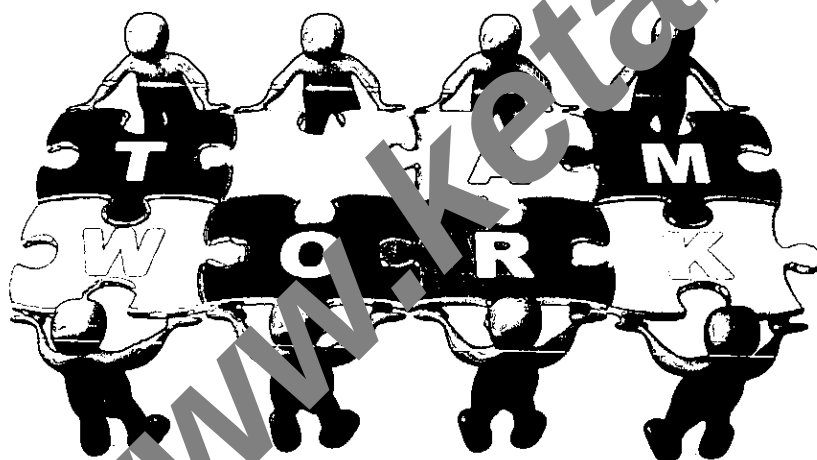


برنامه‌ریزی عملیاتی

کمیته‌های حفاظت فنی



مؤلفین

مهندس سید محمد صباغ رضوی

بازرس کار

مهندس مرحان شعمانی

بازرس کار



انتشارات جعفری
کتاب و علوم پزشکی

www.jafaripub.com

سرشناسه	: صباغ رضوی، سید محمد
عنوان و نام پدیدآور	: برنامه‌ریزی عملیاتی کمیته‌های حفاظت قنی / مولفین سید محمد صباغ رضوی، مرجان شعبانی، شمعیانی
مشخصات نشر	: تهران: جعفری، ۱۳۹۳
مشخصات ظاهری	: ۱۳۰ ص.، مصور، جدول
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۳۲۲-۰۳۷-۹
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
موضوع	: ایمنی صنعتی
موضوع	: بهداشت صنعتی
موضوع	: محیط کار - - پیش‌بینی‌های ایمنی
موضوع	: کار - - قوانین و مقررات - - ایران
شماره افزوده	: شعبانی، مرجان
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۳ ف ۴ ص ۲۵۵/۱۱
رده بندی دیویی	: ۳۶۲/۱۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۵۴۷۸۲۰

نام کتاب:

برنامه‌ریزی عملیاتی کمیته‌های حفاظت قنی

مؤلفین:

سید محمد صباغ رضوی، مرجان شعبانی

نوبت چاپ:

اول / ۱۳۹۳

ناشر:

انتشارات جعفری

صفحه آرا:

محمد ایصانی

چاپ و صحافی:

عروج

شمارگان:

۱۰۰۰ نسخه

شابک:

۹۷۸ - ۶۰۰ - ۳۲۲ - ۰۳۷ - ۹

قیمت:

۸۵۰۰۰ ریال

انتشارات جعفری

تهران، خیابان انقلاب، بین ۱۲ فروردین و فخررازی، روبروی پاساژ ظروف چین، پلاک ۳۸۳

این اثر مشمول قانون حمایت مولفان و مصنفان و هنرمندان مصوب سال ۱۳۱۲ هجری قمری و هرگونه بهره‌برداری و تکثیر به هر نحو ممکن بدون مجوز کتبی انتشارات جعفری خلاف بود. در صورت پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

دعوت به همکاری

از اساتید محترم دانشگاه‌های سراسر کشور جهت امر تألیف و ترجمه کتب مهندسی و غیره دعوت به همکاری می‌شود.

Email: mohdjafari@yahoo.com

تلفن: ۰۹۳۵۹۳۵۷۷۴۷ - ۶۶۴۹.۳۱۵۴

www.jafaripub.com

نیروی کار ملی در مسیر توسعه کشور، به عنوان سرمایه‌ای گران‌بها در معرض مخاطرات و آسیب‌های جدی در بخش‌های مختلف اقتصادی قرار دارد. مشکلات و تهدیدهای گوناگون محیطی و عوامل طبیعی سبب می‌گردد تا همة ساله تعدادی از کارگران در محیط‌های تولید بعلت حوادث ناشی از کار یا بیماری‌های ناشی از عوارض محیط کار، جان خود را از دست داده یا دچار معلومیت‌ها و معلولیت‌های گوناگون شوند.

حوادث ناشی از کار و بیماری‌های حرفه‌ای مشکلی نیست که به تازگی رخ نموده باشد بلکه از روزی که بشر با کار آشنا شده با آن دست به گریبات بوده و در نقاط مختلف جهان اتفاق می‌افتد. اما نکته مهم، توجه به علل حوادث و یافتن راه حل‌هایی برای جلوگیری و یا کاهش آنهاست.

فرهنگ ایمنی و حفاظتی در محیط کار رساخته مسقیم به سلامت و بهداشت نیروی کار و نصاری تحقیق کار است. در کشور ما سالهاست که به جهت غرامت های دستمزد ناسی از ایام بیماری و نقص عضو ناسی از حوادث کار هزینه می گردد و خسارت های زیادی برای سامی فعال جامعه وارد می گردد.

بر اساس نتایج انجام شده در وزارت کار و امورهای غیررسمی، فوت هر کارگر ۷ هزار و ۲۰۰ روزه کاری هزینه دارد که این هزینه بر هر کارگر ماه و آموزش دیده حدود ۴ میلیارد تومان است که شامل نرست و آموزش کارگر، هزینه کمک به خانواده کارگر مسدود و غیره است. در حالی که هزینه ای که در کشور از دست می‌دهد

نقش نیروی انسانی در محیط کار به عنوان یک عامل مهم در موفقیت یا شکست یک سازمان محسوب می‌گردد. این نیروی انسانی در محیط کار به عنوان یک عامل مهم در موفقیت یا شکست یک سازمان محسوب می‌گردد. این نیروی انسانی در محیط کار به عنوان یک عامل مهم در موفقیت یا شکست یک سازمان محسوب می‌گردد.

از آنجا که بسیاری از بنگاه‌های تولید هزینه مربوط به نیروی انسانی بخش مهمی از کل هزینه‌های جاری می‌دانند حفظ و استفاده کارآمد از کارگران تا حد امکان، حائز اهمیت است، چرا که تمامی شرکت با نگاه برای یک رقابت موفقیت‌آمیز به پیش‌بینی و مهار هزینه‌های آینده کارگری و نیروی انسانی بستگی دارد. هدف اصلی دیگر امروزه ضرورت حفظ و ارتقای کیفیت نیروی کار و ایجاد یک نیروی انسانی سالم، مولد و تبدیل‌وی به سرمایه انسانی برای آیند توسعه تمام واحدها را بر آن داشته است که حفظ و نگهداری سرمایه‌های انسانی اهمیت و اولویتی بیش از سایر بهای فیزیکی و ماشین‌آلات قائل شوند بنابراین کلید افزایش بهره‌وری در کیفیت نیروی کار، یعنی همان نیروی کار سالم و مولد، بهره‌وری و شرایط مطلوب کار از نظر بهداشتی و افزایش مداوم کیفیت تولید و محصول است.

در ماده ۸۵ قانون کار آمده است

«برای صیانت نیروی انسانی و منابع مادی کشور رعایت دستورالعمل‌هایی که از طریق شورای عالی حفاظت فنی (جهت تأمین حفاظت فنی) و وزارت بهداشت، درمان آموزش پزشکی (جهت جلوگیری از بیماری‌های حرفه‌ای و تأمین سلامت کار و محیط کار) تدوین می‌شود برای کلیه کارگاه‌ها، کارفرمایان، کارگران و کارآموزان الزامی است.» مطابق ماده ۴ قانون کار به منظور جلب مشارکت کارگران و نظارت بر حسن ارجای مقررات حفاظتی و بهداشت محیط کار، کارفرما مکلف به تشکیل کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار با مشارکت، همکاری و همفکری کارگران می‌باشد. چگونگی بهره‌وری از این کمیته‌ها نیازمند شناخت فرآیند انجام کار در آن‌هاست.

مجموعه حاضر حاصل تلاش دو نفر از بازرسی کار حوزه معاونت روابط کار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، جناب آقای مهندس سید محمد صباغ رضوی و سرکار خانم مهندس مرجان شعبانی می‌باشد با هدف فرهنگ‌سازی و نهادینه کردن فرهنگ تشکیلاتی کمیته‌های حفاظت فنی و بهداشت کار به شناسایی فرآیند انجام این مهم پرداخته است.

سید محمد رفیع علی

معاون وزیر در حدود دولت کار و رسم سر سودای عالی حفاظت

فصل: وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

در دین مبین اسلام مشورت یکی از اصول اصلی و مهم می‌باشد و اتخاذ تصمیمات مهم را خداوند در آیه ۲۸ سوره شوری این چنین می‌فرماید: وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنذَرُوا شُرُوءَ بَيْنِهِمْ وَبَنَوْا مَسَاجِدَ یعنی: آنانکه امر خدا را اجابت و طاعت نمودند و نماز بر پا داشتند و کارشان را با مشورت با یکدیگر انجام دادند و از آنچه به آنان روزی دادیم با فقر و انفاق نماندند. در قوانین جمهوری اسلامی ایران نیز اصل مشورت یکی از اصولی است که از جایگاه بالایی برخوردار بوده و سازمان‌ها و نهادهای مختلفی بر این مبنا پایه‌گذاری شده‌اند. قانون کار نیز بر این امر استثنایی نبوده و شور و مشورت و سه جانبه‌گرایی به عنوان یک اصل مهم مد نظر قانون‌گذار قرار داشته است. یکی از نهادهایی که بر پایه این مفهوم شکل گرفته و همکاری دو وجه مهم یعنی کارفرما، کارگر را طلب می‌نماید کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار می‌باشد که به لزوم تشکیل آن در ماده ۹۳ قانون کار اشاره می‌دارد: به منظور جلب مشارکت کارگران و نظارت بر حسن اجرای مقررات حفاظتی و بهداشتی در محیط کار و پیشگیری از حوادث و بیماری‌ها، در کارگاه‌هایی که وزارت کار و امور اجتماعی و وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی ضروری تشخیص دهند، کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار تشکیل خواهد شد. به همین اشاره گردیده است.

تمامی هدف این تشکیل کمیته مشورت در آیه ۳۲ سوره مبارکه مائده محقق می‌گردد که می‌فرماید: يَتْلَىٰ نَفْسًا وَنَفْسًا أَلَىٰ نَفْسٍ أَلَىٰ الْأَرْضِ وَنَفْسًا لِّبَيْنِهِمْ وَفِي الْأَنْفُسِ الْكَلَامُ الْأَخْيَارُ جَمِيعًا یعنی هر کس نفسی را بدون حق قصاص و یا بی آنکه قصص‌های در روی زمین که برساند مثل آن باشد که همه مردم را کشته و هر کس نفسی را حیات بخشد مثل آن است که همه مردم را حیات بخشیده است. حال که اهمیت نقش کمیته‌ها در پیشگیری از حوادث روشن شد چگونه این امر می‌تواند محقق گردد؟ در آیین‌نامه تشکیل کمیته‌های حفاظت که بر اساس ماده ۹۳ قانون کار تدوین شده وظایف کمیته شرح داده شده است. کمیته‌ها می‌توانند با انعکاس نواقص حفاظتی و بهداشتی به کارفرما، طرح‌های ایمنی و مشکلات ایمنی، ارائه آموزشهای لازم به کارگران، تهیه دستورالعمل و خط‌مشی‌های مربوطه و در مجموع ایجاد یک وحدت رویه و تعامل سازنده میان کارفرما و کارگران سهم به‌سزایی در کاهش حوادث ایفا نماید و در کارگاه‌های مشمول با تشکیل جلسات متناوب و موثر، نسبت به ایمن‌سازی محیط کار چه از لحاظ فنی و چه روحی روانی اقدامات شایسته و مناسب به عمل آورند. این سطح از ایمنی وقتی در کارگاه جاری و برقرار باشد سبب ایجاد آرامش روحی و روانی برای کارگران بوده که خود باعث افزایش تولید و بهره‌وری در سیستم و جامعه کارگری خواهد شد چرا که اگر حادثه در یک کارگاه رخ دهد از لحاظ روحی بر روی کارگران شاکل در کارگاه تأثیر بسزایی داشته و کارگران را در مورد احتمال تکرار حوادث مشابه در آینده که ممکن است در کارگاه رخ دهد مضطرب می‌نماید. این اضطراب سبب افزایش خطا در کارگران شده و احتمال ایجاد حادثه را بالا خواهد برد. وقتی کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار در کارگاه تشکیل شده و اعضای آن از آموزش‌های لازم و دانش و اطلاعات فنی در زمینه حفاظت و ایمنی و شناسایی خطرات برخوردار باشند که

بتوانند در جلسات کمیته بطور فعال و پویا شرکت کرده و به افزایش کیفیت کمیته مذکور کمک و کارفرما را از نواقص احتمالی موجود در کارگاه متقاعد نمایند در نهایت با تعامل سازنده‌ای که فیما بین کمیته و کارفرما بوجود می‌آید می‌توان به نتایج و اثرات سازنده آن منجمله ارتقاء سطح ایمنی و نیز کاهش مشکلات دیگر در کارگاه رسید

بدیهی است بهترین راه آشنا ساختن کارگران و کارفرمایان با مسایل ایمنی و بهداشت کار، گسترش آموزش مسایل مذکور از طریق انتشار کتب و نشریات آموزشی و علمی است. در همین راستا و با عنایت به وظیفه خلبانان کار در ایمن سازی محیط کار و حفظ و صیانت از نیروی انسانی کشور، با اتخاذ سیاست‌ها، پیشروانه، نگارندگان اقدام به تهیه کتاب پیشرو نصوصه‌اند که در آن قانون ایمنی و بهداشت کشور که در مورد برنامه‌ریزی عملیاتی کمیته‌های ایمنی و بهداشت مورد بررسی قرار گرفته است امید است انتشار کتاب حاضر، گامی موثر در جهت آشنایی کلیه مخاطبان و کاربران آن در جهت تبیین وظایف کمیته‌های ایمنی و بهداشت کار به عنوان بازوهای باررسان کار بوده و در نهایت شاهد کاهش مخاطرات محل کار و به تبع آن حوادث ناشی از کار باشیم

www.ketab.ir

فهرست مطالب

۱.....	مقدمه.....	۲۱.....	احتمال چیست؟.....
۱.....	موضوعات مورد بحث در این کتاب.....	۲۲.....	شدت چیست؟.....
۳.....	فصل ۱: ایمنی فکنداشتین محیط کار.....	۲۲.....	ریسک چه می باشد؟.....
۳.....	مقدمه.....	۲۲.....	آنالیز ریسک چیست؟.....
۳.....	قواعد اصلی.....	۲۲.....	اصول شناسایی، ارزیابی و کنترل.....
۳.....	ایمنی و بهداشت در کارگاه چیست؟.....	۲۳.....	گردآوری اطلاعات.....
۴.....	علل حوادث و بیماری های شغلی چیست؟.....	۲۳.....	ارزیابی ریسک.....
۵.....	ساختار مدیریتی.....	۲۳.....	تنظیم اولویته ها.....
۶.....	مسئولیت های.....	۲۵.....	تبادل اطلاعات.....
۷.....	مسئولیت های سرپرست.....	۲۵.....	گسترش، انتخاب و انجام روش های کنترلی.....
۷.....	خطاهای سطح پایین.....	۲۵.....	شناسایی و ارزیابی خطرات بهداشتی.....
۸.....	شبه حوادث.....	۲۶.....	تهیه لیستی از خطرات بهداشتی شناخته شده در کارگاه.....
۸.....	سیستم مسئولیت داخلی برای ایمنی و بهداشت کار.....	۲۶.....	بازنگری نقشه طبقات و دیاگرام فرایند کار.....
۹.....	هدف از سیستم مسئولیت داخلی چیست؟.....	۲۶.....	مصاحبه با کارگران، سرپرستان و مدیران.....
۹.....	فلسفه مسئولیت داخلی چه می باشد؟.....	۲۷.....	استفاده از حواس پنجگانه.....
۹.....	مسئولیت فردی.....	۲۸.....	خطرات شیمیایی.....
۹.....	جامعیت.....	۲۸.....	خطرات بیولوژیکی.....
۹.....	همکاری.....	۲۸.....	خطرات فیزیکی.....
۹.....	مشارکت اطلاعات (حق دانستن).....	۲۹.....	خطرات ارگونومیکی.....
۱۰.....	پاسخگویی.....	۳۰.....	شناسایی و ارزیابی خطرات ایمنی.....
۱۲.....	اجزای سازنده یک سیستم IRS مؤثر چیست؟.....	۳۱.....	کنترل خطرات.....
۱۲.....	حلقه بیرونی.....	۳۲.....	مراقبت های کنترل خطرات.....
۱۲.....	حلقه داخلی.....	۳۲.....	کنترل مدیریت.....
۱۳.....	دوایر کوچک.....	۳۳.....	کنترل خطرات در متداول مسیر کاری از محل خطر تا کارگر.....
۱۳.....	مسئولیت مستقیم در مورد ایمنی و بهداشت کارگاه.....	۳۳.....	کنترل در مورد خطرات.....
۱۴.....	برنامه های اجرایی چیست؟.....	۳۵.....	انتخاب کنترل ها.....
۱۵.....	مسئولیت های مشترک در بخش ایمنی و بهداشت کدامند؟.....	۳۵.....	نظارت بر اثربخشی کنترل ها.....
۱۵.....	حقوق کارگران.....	۳۶.....	مروری بر مطالب مطرح شده در این فصل.....
۱۶.....	نقش حساس و حیاتی کمیته در سیستم مسئولیت داخلی (IRS).....	فصل ۲: نقش کمیته ها در پیشگیری از حوادث و بیماری های شغلی.....	
۱۷.....	نقش قانون در حمایت از سیستم مسئولیت داخلی.....	۳۷.....	مقدمه.....
۱۷.....	نقش اداره ایمنی و بهداشت کارگاه (اداره بازرسی کار).....	۳۷.....	انتخاب اعضا.....
۱۹.....	مروری بر مطالب مطرح شده در این فصل.....	۳۸.....	اعلام اسامی.....
۲۱.....	فصل ۳: شناسایی، ارزیابی و کنترل خطرات.....	۳۸.....	انتخاب اعضای هیأت مدیره.....
۲۱.....	مقدمه.....	۳۹.....	دوره عضویت.....
۲۱.....	تعاریف.....	۳۹.....	حد نصاب تشکیل جلسات.....
۲۱.....	خطر چیست؟.....	۳۹.....	تکرار جلسات.....
۲۱.....	بیماری شغلی چیست؟.....		

جلسات فوق العاده	۳۹
صورت جلسات	۳۹
وظایف کمیته ها	۴۰
نحوه رفتار با موارد مورد نظر کارگران و نگرانی های آنان	۴۰
روش های حل و فصل علایق و نگرانی کارگران	۴۰
حمایت از کارگرانی که در خصوص ایمنی و بهداشت نگرانی و توجه نشان می دهند:	۴۱
تعریف رفتار تبعیض آمیز	۴۱
ممنوعیت تبعیض در مورد کارگر	۴۱
مدیریت منابع کار	۴۱
نحوه تحقیق بررسی منابع از کار	۴۱
مشارکت در تصمیم گیری در کمیته	۴۲
تماس با سرانده های و بهداشت کارگاه	۴۲
حمایت در مقابل رفتارهای تبعیض آمیز	۴۲
اطلاع رسمی، مشورت و همکاری	۴۳
همکاری - کارفرما در خصوص ایمنی و بهداشت	۴۳
کمک به کارفرما در مورد اسخاف و کپی	۴۴
کمک به کارفرما برای تهیه برنامه	۴۴
برنامه های آموزش کارگران	۴۵
ارتباط با کارگران	۴۶
حمایت از اعضای کمیته	۴۷
مروری بر مطالب مطرح شده در این فصل	۴۷
خلاصه روش تحقیق در مورد امتناع از کار	۴۷
فصل ۴: مسئولیت های کارفرمایان و کارگران در مورد بهداشت	
کمیته	۵۱
مقدمه	۵۱
مسئولیت های کارفرمایان	۵۱
آموزش اعضای کمیته	۵۲
ارائه اطلاعات	۵۲
در اختیار گذاشتن زمان مورد نیاز	۵۳
کمک به کمیته برای بازرسی منظم کارگاه	۵۳
همراهی بازرسی ایمنی و بهداشت	۵۳
تهیه گزارش پیشرفت	۵۳
کمک به انجام بازرسی توسط کمیته	۵۴
اصلاح موارد منعکس شده در گزارش کمیته	۵۴
دسترسی به موارد ثبت شده	۵۵
مسئولیت های مدیران، سرپرستان و کارگران	۵۵
مدیران	۵۵
سرپرستان	۵۵
کارگران	۵۵
مرور مطالب ذکر شده در این فصل	۵۶

فصل ۵: برگزاری مجدد جلسات	۵۷
مقدمه	۵۷
الزامات جلسات	۵۷
برنامه ریزی برای جلسات	۵۸
مدیریت جلسات و حل مشکلات	۵۸
جستجو در مورد علل اصلی مشکلات	۶۱
در نظر گرفتن حقایق و احساسات	۶۲
درگیر کردن سهامداران	۶۲
ایجاد توسعه نظرات	۶۲
پس از جلسه	۶۳
نقش کارفرما	۶۳
مرور مضامین مطرح شده در این فصل	۶۴
بخش ۶: حقیقت انحصاری کمیته	
مقدمه	۶۵
گروه سنی	۶۵
آخرین عضویت	۶۵
توسعه روش های گروهی	۶۵
توافق در مورد اهداف	۶۶
تنظیم متقاعد قایل اندازه گیری برای دستیابی به اهداف	۶۶
تعیین نقش ها و مسئولیت های اعضا	۶۶
توضیح چگونگی حمایت اعضا از یکدیگر	۶۷
نحوه استفاده از افراد دارای قدرت و نفوذ که در کمیته نیستند	۶۷
توجه به عوامل سازمانی مؤثر بر کار تیمی	۶۷
چگونگی ارزیابی عملکرد کمیته	۶۷
آموزش	۶۷
اعضا	۶۷
مرور مطالب مطرح شده در این فصل	۶۸
فصل ۷: بازرسی	۶۹
مقدمه	۶۹
انواع بازرسی های کمیته	۷۰
آموزش بازرسی	۷۰
طرح ریزی بازرسی ها	۷۱
موجودی کالا و چک لیست ها	۷۱
چه چیزی باید بازرسی شود	۷۲
جلسات پیش از بازرسی	۷۳
در طی بازرسی ها چه کارهایی باید انجام شود	۷۳
مدیریت نتایج	۷۴
تعاریف	۷۴
وقتی شرایط ناایمن پدیدار شوند	۷۶
مرور موارد مطرح شده در این فصل	۷۶

محیط	۱۰۴
بخش سوم: مراحل بازرسی	۱۰۴
آماده سازی	۱۰۴
بررسی و مشاهده صحنه حادثه	۱۰۵
انجام مصاحبه	۱۰۷
بررسی مدارک فیزیکی	۱۰۹
اسناد مکتوب	۱۱۰
تجزیه و تحلیل مدارک	۱۱۰
شناسایی علل ریشه‌ای	۱۱۰
تهیه گزارش	۱۱۲
فرمت گزارش	۱۱۲
بحث و بررسی در مورد گزارش	۱۱۳
نهایی کردن گزارش	۱۱۳
کارفرما باید چه اقداماتی را انجام دهد؟	۱۱۳
بخش اول - مشخصات	۱۱۴
بخش دوم - توصیف حادثه	۱۱۵
بخش سوم - مدارک	۱۱۵
بخش چهارم - ریشه‌یابی حادثه	۱۱۵
بخش پنجم - اقدامات اصلاحی	۱۱۶
بخش ششم: مرور و بازنگری گزارش	۱۱۶
ضمیمه سوم - ارتباطات، حل و فصل تعارضات و تکنیک‌های حل	
سایر برای اعضای کمیته	۱۱۷
مقدمه	۱۱۷
ارتباط مؤثر انگیزه را افزایش می‌دهد	۱۱۷
هر چه تعداد افراد درگیر در مذاکره بیشتر باشد احتمال تحریف	
اطلاعات بیشتر خواهد بود	۱۱۷
بازرسان هم‌انطور که بر فکر اثر دارد بر قلب افراد نیز تأثیر	
خواهد داشت	۱۱۷
استفاده از اطلاعات	۱۱۷
تکنیک‌های ارتباطی	۱۱۷
شنیدن فعال	۱۱۸
ارتباطات مکتوب	۱۱۹
طرح مباحث جدال‌آمیز	۱۱۹
ضمیمه چهارم: کمک به کارفرما در مورد بازرسی برای آموزش	
روش‌های آموزش	۱۲۲
ارزیابی و آموزش	۱۲۲

فصل ۸: تحقیق در مورد حوادث جزئی (شبه حوادث)	۷۹
مقدمه	۷۹
حوادث جزئی قابل گزارش	۷۹
برنامه‌ریزی تحقیقات	۸۰
استانداردها	۸۰
انجام تحقیقات	۸۰
بررسی صحنه	۸۱
مصاحبه با شاهدان	۸۱
بررسی و تحقیق در مورد مدارک فیزیکی	۸۲
یافتن دلایل	۸۲
یافتن علل حوادث	۸۳
اقدامات	۸۴
مرور مطالب مطرح شده در این فصل	۸۴
فصل ۹: قانون‌گذاری	۸۵
مقدمه	۸۵
تفاوت بین تصویب نام‌های نامی	۸۵
مرور مطالب مطرح شده در این فصل	۹۰
ضمائم	۹۱
ضمیمه ۱: ابلاغیه در مورد عملیات جدید	۹۱
ضمیمه ۲- فرم‌ها	۹۳
چگونگی تکمیل فرم صورتجلسات	۹۳
کارهای دیگر	۹۳
فرم خلاصه گزارش کمیته در مورد تحقیق و بررسی شبه حوادث	۹۳
بخش اول: تعاریف	۹۹
حادثه چیست؟	۹۹
بررسی حادثه چیست؟	۹۹
گزارش حوادث خطرناک	۹۹
بخش دوم: مفاهیم بازرسی	۱۰۰
چرا بازرسی از حوادث انجام می‌گیرد؟	۱۰۰
کمیته‌ها / نمایندگان ایمنی و بهداشت	۱۰۱
چه حوادثی باید مورد بررسی قرار گیرند؟	۱۰۱
وظیفه	۱۰۳
مواد / تجهیزات	۱۰۳
کارگر(ان)	۱۰۳
مدیریت	۱۰۳



نگرش موجود در قانونگذاری و در خصوصی سازی ایمنی و بهداشت، ناشی از فلسفه تقسیم مسئولیت در بین تمامی افراد شاغل در کارگاه می باشد. قانون ایمنی و بهداشت کارگاه (که از این پس قانون نامیده می شود) و مقررات آن (که از این پس مقررات نامیده می شود) به تنظیم ساختار این سیستم مسئولیت داخلی می پردازد که از این پس IR نامیده می شود.

کمیته های ایمنی و بهداشت که از این پس کمیته نامیده می شوند در کارگاه هایی که بیش از ۲۰ نفر پرسنل دارند، تشکیل می گردد و در کارگاه هایی که دارای ۱۰ تا ۲۴ نفر کارگر باشند، وجود مسئول ایمنی و بهداشت الزامی است. کمیته و مسئول ایمنی اولین بسمه برای کارفرمایان و کارگران در زمینه همکاری یا یکدیگر در راستای سسسی و حل مشکلات ایمنی و بهداشت می باشد. تجربه ثابت کرده است که کمیته ها باعث کاهش حوادث و بیماری های شغلی در کارگاه می گردند.

کمیته با شناسایی و حل مشکلات مربوط به بهبود وضعیت ایمنی و بهداشت کارگاه به کارفرمایان و کارگران کمک می کند. این امر با اقدامات ذیل میسر می گردد:

- کمک به کارفرما در شناسایی، ارزیابی و کنترل خطرات
- ایجاد یک کانال ارتباطی بین کارفرما و کارکنان
- انجام بازرسی های منظم
- صحبت و گفتگو با کارگران درباره مسایل ایمنی و بهداشت
- همکاری با کارفرما برای توسعه و نظارت بر خط مشی ها و برنامه ها و بهرریزی های عملیاتی
- شرکت در تحقیق و بررسی شبه حوادث (near miss) و وقایع شبه حوادث
- شرکت در جلسات برای بحث و بررسی و ارائه پیشنهادات در مورد ایمنی و توجیه کارفرما

❖ موضوعات مورد بحث در این کتاب

این کتاب به منظور کمک به کمیته ها و کارفرمایان برای درک بهتر مسئولیت ایشان در ترقاری و حفظ ایمنی و بهداشت کارگاه ها تهیه شده است ولی به جزئیات قوانین موجود نمی پردازد. اصطلاحات همچون «کارکردن با هم» یا «بایستی» لزوماً به این معنی نیست که الزام قانونی وجود دارد که کمیته همه موارد مورد بحث را انجام دهد.

در فصل نهم، الزامات قانونی بطور خلاصه و فهرستوار بیان شده است. قانون و مقررات، کمیته را ملزم به انجام وظایف خاصی نظیر تحقیق و بررسی در مورد استنفاف از کار و یا حوادث رخ داده نموده است. معمولاً، قوانین کارفرما را ملزم می کند که کمیته را در توسعه و ارتقاء تمامی خط مشی ها، برنامه ریزی ها، برنامه های عملیاتی، روش ها، بررسی و بازنگری شبه حوادث، جراحات و دیگر گزارشات مشارکت دهد.

البته این موضوع که کمیته ها در تدوین همه خط مشی ها، برنامه ریزی و اجرای برنامه ها و روش ها دقت نظر داشته باشند عملی نیست. در هر حال، کارفرما باید زمان کافی برای این امر در اختیار کمیته ها قرار دهد.

در زیر بطور خلاصه فصل های مختلف این کتاب را مرور می کنیم:

فصل اول - ایمن نگهداشتن یک کارگاه

این فصل به بازنگری نقش کارفرما و کمیته پرداخته و اینکه کمیته‌ها چطور وظایف خود را در سیستم مسئولیت دایره‌ای (IRS) به انجام می‌رسانند و همچنین در مورد نقش بخش ایمنی و بهداشت در کارگاه مطالبی بیان شده است.

فصل دوم - شناسایی، ارزیابی و کنترل خطرات

این فصل به بیان اصول شناسایی، ارزیابی و کنترل خطرات می‌پردازد.

فصل سوم - نقش کمیته‌ها در پیشگیری از آسیب‌ها و جراحات

این فصل به بررسی نحوه ارتباط بین کمیته و سازمان می‌پردازد و چگونگی عملکرد کمیته، موارد نیاز به آن، روش استقرار و وظایف آن را مورد بازنگری قرار می‌دهد.

فصل چهارم - مسئولیت‌های کارفرمایان و کارگران در قبال کمیته

این فصل اطلاعاتی دربارهٔ مسئولیت‌های کارفرمایان، مدیران، سرپرستان و کارگران در قبال کمیته ارائه می‌نماید.

فصل پنجم - مؤثر نگهداشتن جلسات کمیته

جلسات کمیته می‌بایست حداکثر بهره‌مندی را برای کارکنان داشته باشد. این فصل در مورد چگونگی نحوه برگزاری فعال و مؤثر جلسات کمیته بحث و بررسی می‌کند.

فصل ششم - حفظ کارایی کمیته

این فصل به بیان اینکه اعضای کمیته چگونه می‌توانند به صورت گروهی کار کنند و از آموزش مناسب برخوردار شوند و نسبت به جذب اعضای جدید اقدام نمایند، می‌پردازد.

فصل هفتم - بازرسی‌ها

این فصل اطلاعاتی درباره نحوه برنامه‌ریزی، انجام امور توسط کمیته، فرایند بازرسی از کارگاه را در اختیار خوانندگان قرار می‌دهد.

فصل هشتم - بررسی شبه حوادث و رخداد‌های خطرناک

این فصل درباره وظایف اعضای کمیته و کارفرمایان در تحقیق و بررسی شبه حوادث رخدادی خطرناک می‌باشد.

فصل نهم - تدوین و تصویب قوانین

این فصل اطلاعاتی درباره مسئولیت‌های کمیته و کارفرمایان در مورد تنظیم قوانین و مقررات را به شما می‌دهد.

ضمایم

ضمایم این کتاب به مباحث خاصی نظیر ابلاغیه‌های مورد نیاز برای کارگاه‌های جدید التأسیس و نحوه تکمیل فرم صورت جلسات کمیته براساس فرم‌های از پیش طراحی شده، تکنیک‌های ارتباط مؤثر، روش‌های حل مسئله و فرایند تجزیه و تحلیل حل اختلافات می‌پردازد.